

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדע המדינה**

המעצמות הגדולות והסכסוך הישראלי ערבי 01-725-71

סמינריון שנתי (2 ש"ש) – ב.א.
תשס"ז
ד"ר רמי גינת

שעות קבלה: יום ד' 1800-1900

יום ג' 1700-1800

מספר חדר: 2.36

טלפון במשרד: 03-5318826

דואר אלקטרוני: ginatr@mail.biu.ac.il

קורס זה בוחן את השלבים השונים ביחסי המעצמות הגדולות וארצות המזרח-התיכון המהוות את מעגל הארצות הנקשרות לסכסוך הציוני/ישראלי-ערבי ממועד סיומה של מלחמת העולם ה-1 ועד לסיומה של המלחמה הקרה ב-1991. בתחילה נלמד על מעורבותן של המעצמות המסורתיות (בריטניה וצרפת) בתהליכי עיצוב ויצירתו של המזה"ת החדש בעידן הפוסט-עת'מאני ונעמוד על ההשלכות שהיו למדיניותן על התפתחותו של הסכסוך הישראלי-ערבי. בהמשך נלמד על התפשטות המלחמה הקרה לאזור ועל המשמעויות הפוליטיות, כלכליות ואסטרטגיות-צבאיות שהיו לכך מן ההיבטים הרגיונלי והבינלאומי/ביננושי. כמו כן, נבחן את השינויים הפנימיים הפוליטיים, חברתיים ואידאולוגיים שהתחוללו באזור מאז סיומה של מלחמת העולם השנייה – שינויים אשר השפיעו על גיבושן של האוריינטציות הבינלאומיות של מדינות האזור. דגש מיוחד יושם על הסכסוך הישראלי-ערבי ותנותח מידת השפעתו על תהליך קבלת ההחלטות של מנהיגי האזור בהקשר של העימות הביננושי, ותבדק השפעתו של הסכסוך על מדיניותן המשתנה של המעצמות כלפי הצדדים המעורבים בו. נברר ונסביר את הסיבות, הנסיבות והגורמים לשינויים התכופים במערכי הכוחות האזוריים וכיצד אלה נקשרו לזירה הביננושית והבינלאומית.

מטלות הקורס:

1. נוכחות והשתתפות בשיעורים חובה.
2. בחינה בסוף הסמסטר הראשון שתקיף את כל החומר הנלמד בכיתה, כולל קריאת החובה – ציון הבחינה יהווה 20% מהציון הסופי. הבחינה תהיה סגורה ותכלול 5 שאלות מתוכן יהיה צורך לענות על 3. השאלות מנוסחות כך שהתלמיד יידרש להפגין הבנה של החומר ויכולת ניתוח.
3. על כל תלמיד להגיש רפראט אחד במהלך הסמסטר השני; הרפראט יהווה 10% מהציון הסופי. נושאי הרפראטים ייבחרו מהסילבוס ומהפריטים הביבליוגרפיים הנ"ל.
4. כתיבת עבודה סמינריונית שאותה יש להגיש עד סמוך למועד תחילתה של שנת הלימודים תשס"ז. העבודה היא אישית ואמורה להיות בהיקף של 25-30 עמודים כאשר הרווח בין השורות כפול. העבודה תיכתב על פי כללי הכתיבה המדעית כפי שמקובלים במדעי החברה. בחירת נושאי העבודה תהיה בתיאום עם המרצה והיא תעשה במהלך הסמסטר הראשון ותסתיים עד לתחילת הסמסטר השני. ניתן להחליף נושא במהלך הסמסטר השני וזאת באישור ובתאום מלא עם המנחה. העבודה צריכה להתבסס על מגוון רחב ועדכני של הספרות הרלוונטית בשפות העברית והאנגלית (כמובן שניתן להוסיף, במידת הצורך והיכולת, מקורות בשפות אחרות, למשל, ערבית, רוסית וצרפתית). על העבודה לשלב תיאור עם ניתוח ותיאוריה רלוונטיים והיא תהווה 70% מהציון הסופי.
5. ביבליוגרפיה – הפריטים הביבליוגרפיים המופיעים ב-* הן קריאת חובה.

תוכנית הסמינריון:

נושא 1: מטרות ויעדי הקורס; הרצאת פתיחה -- המזרח-התיכון: קווים לפורטרט היסטורי - מאפיינים גיאוגרפיים, דתיים, עדתיים ולשוניים; המעצמות הגדולות והמזרח-התיכון בין שתי מלחמות עולם;

קריאה:

ברנרד לואיס, המזרח התיכון והמערב (תל-אביב: מערכות, 1972), ע"ע 11-30.
שמור מדעי המדינה לפי לוא.מז (142699)

נושא 2: מושגי יסוד ותיאוריות ביחסים בינלאומיים הרלוונטיים לנושא הקורס:

*. Graham Evans and Jeffrey Newnham, Dictionary of International Relations (London: Penguin Books, 1998), pp. 15 (alliance), 34 (arms race), 39 (attrition), 41 (balance of power), 52 (bipolar), 53 (bloc), 70-5 (cold war), 93-4 (conflict), 95-7 (containment), 114 (decision makers), 125-6 (Détente), 189-191 (game theory), 197-8 (geopolitics), 209-210 (great powers), 221-2

(hegemony), 236-8 (Ideology), 407-8 (orientation), 420-3 (pax-Americana, Pax-Britannia), 522-4 (522-4), 533 (Third world), 550-1 (unipolarity).

אין

כמו כן נעמוד על המונחים הבאים מתוך, שם :

Truman Doctrine, pp. 545-6, Eisenhower Doctrine, p. 146, Johnson Doctrine, pp. 286-7, Carter Doctrine, pp. 61-2, Reagan Doctrine, p. 464, Brezhnev Doctrine, p. 57, Gorbachev Doctrine, pp. 207-9.

מעצמות גדולות ומדינות קטנות בזירה הבינלאומית

*Andrew Mack, "Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict", World Politics, Vol.27 (1975), pp. 175-200.

כתב עת בספרית מדעי החברה

Michael Handel, "Does the Dog Wag the Tail or Vice Versa? Patron-Client Relations", Jerusalem Journal of International Relations, Vol. 6 (1981), pp. 24-35.

כתב עת בספרית מדעי החברה

הזירה הבינלאומית בעידן המלחמה הקרה ולאחריה

*John Gaddis, "The Long Peace: Elements of Stability in the Postwar International System", International Security Vol. 10 (1986), pp. 99-142.

כתב עת בספרית מדעי החברה

Richard Lebow, "The Long Peace, the End of the Cold War, and the Failure of Realism", International Organization, Vol. 48 (1994), pp. 249-277.

כתב עת בספרית מדעי החברה

Stephen Chan, "From Cold War Towards a New Clash?", in *idem*, ***Out of Evil New International Politics and Old Doctrines of War*** (London: I.B. Tauris, 2005), pp. 3-34.

אין

*Fred Halliday, "The Middle East and International Politics" in, *idem*, ***Islam and the Myth of Confrontation*** (London: I.B. Tauris, 2003), pp. 11-41.

מהד' 1995 (304112) HAL i 297.94

נושא 3: מלחמת העולם הראשונה כנקודת מפנה בתולדות המזרח-התיכון : נפילת האימפריה העות'מאנית ויצירת ה"סדר החדש" - ההסדרים הדיפלומטיים, המרד הערבי הגדול והצהרת בלפור.

קריאה:

Ira M. Lapidus, A History of Islamic Societies (Cambridge: Cambridge University 1993), pp.

592-614.

אין

Elie Kedourie, England and the Middle East: The Destruction of the Ottoman Empire, 1914-1921 (Boulder: Westview Press, 1987), pp. 29-66.

949.6 KED (225205)

*. חגי ארליך, מבוא להיסטוריה של המזרח התיכון בעת החדשה (תל-אביב : האוניברסיטה הפתוחה, אין תאריך), חטיבה ה', ע"ע 72 – 92.

956 אונ.מב (68304)

נושא 4: המזרח-התיכון בין שתי מלחמות עולם : הניסיון הפרלמנטרי והמאבק לעצמאות, התחדדות המאבק היהודי-ערבי בארץ-ישראל תחת שלטון המנדט הבריטי.

קריאה:

*Elie Kedourie, Politics in the Middle East (Oxford & New York: Oxford University Press, 1992), pp. 155-192.
956 KED (199939)

Michael J. Cohen, The Origins and Evolution of the Arab-Zionist Conflict (Berkeley and Los Angeles: University of California Press, 1987), pp. 84-105.
E982.4 COHE (81602)

*. יהושע פורת ויעקב שביט (עורכים), ההיסטוריה של ארץ ישראל: המנדאט והבית הלאומי (1917-1947), כרך תשיעי, (ירושלים: כתר, 1982), ע"ע 33 – 56.
בספריה המרכזית (במדף פתוח ובמוגבלת) E 900 היס. של (153691)

נושא 5: בריטניה, התפתחות האידיאולוגיה הפאן-ערבית, הקמת הליגה הערבית ומשמעויותיה מנקודת המבט של הסכסוך הערבי-ציוני.
קריאה:

Israel Gershoni and James P. Jankowski, Redefining the Egyptian Nation, 1930-1945 (Cambridge: Cambridge University Press, 1995), pp. 145-166, 192-211.
305.540962 GER r (289715)

*. יהושע פורת, במבחן המעשה הפוליטי: ארץ ישראל, אחדות ערבית ומדיניות בריטניה (ירושלים: תשמ"ה), פרק 5.
E 982.4 פור. במ תשמ"ה (39828)

נושא 6: המזרח-התיכון בראי המעצמות הגדולות: מבוא למלחמה הקרה במזה"ת 1945-1954.
קריאה:

Neil Caplan, The United Nations, the Great Powers and Middle East Peacemaking 1948-1954, Vol. 3 (London: Frank Cass, 1997), pp. 257-278.
אין

*.Rami Ginat, "Soviet Policy towards the Arab World, 1945-1948", Middle Eastern Studies, Vol. 32, No. 4, October 1996, pp. 321-335.
כתב עת בספריה מדעי החברה

*.Yaacov Ro'I, From Encroachment to Involvement (Jerusalem: IUP, 1974), Docs. 5, 6, 10, pp. 21-31, 41-44.
327.47056 ROI f (15424)

נושא 7: עמדת המעצמות הגדולות כלפי שאלת פלסטין. ישראל בין המעצמות - ניטרליזם זמני.
קריאה:

*.Ginat, The Soviet Union and Egypt, 1945-1955 (London: Frank Cass & Co., 1993), pp. 77-88.
327.47062 GIN s (255804)

Yosef Govrin, Israeli-Soviet Relations, 1953-1967 (London: Frank Cass, 1998), Introduction.
E327.47 GOVI (511548)

*. Bialer Uri, Between East and West: Israel's Foreign Orientation, 1948-1956 (Cambridge: Cambridge University Press, 1990), pp. 197-275.
שמור מדעי המדינה לפי BIA (119475)

נושא 8: ניסוחה והוצאתה אל הפועל של מדיניות הניטרליזם הערבי: תהליך ההתקרבות בין בריה"מ לסוריה ומצרים: עסקאות נשק והסכמים כלכליים, 1950-1955. עמדתה של בריה"מ כלפי הקמתן של בריתות צבאיות בהשראה מערבית, יחסי ישראל-צרפת.
קריאה:

*. Ginat, The Soviet Union and Egypt, pp. 94-238.
327.47062 GIN (255804)

*. אלי פודה, החתימה להגמוניה בעולם הערבי (תל-אביב: משרד הביטחון - ההוצאה לאור, 1996), ע"ע 71, 43 - 98.
956.04 פוד.חת (303015)

פטריק סיל, סוריה - המאבק אל הצמרת (תל-אביב: מערכות, 1968), ע"ע 119 - 137, 211 - 266.
956.91 סיל.סו (173200)

Sylvia Kowitt Crosbie, A Tacit Alliance: France and Israel from Suez to the Six Day War (Princeton: Princeton University Press, 1974), pp. 29-76.
E327.44 CRO t (268417)

נושא 9: המלחמה הקרה במזרח התיכון והשלכותיה (1956-1958); דוקטרינת אייזנהאואר והוצאתה אל הפועל בירדן ובלבנון.
קריאה:

*. Rami Ginat, Syria and the Doctrine of Arab Neutralism (Brighton: Sussex Academic Press, 2005), pp. 130-195.
שמור מדעי המדינה לפי GIN (1094070)

Isaac Alteras, "Eisenhower and the Sinai Campaign of 1956: the First Major Crisis in US-Israeli Relations"; and, Laurent Rucker, "The Soviet Union and the Suez Crisis", in: David Tal (ed.), The 1956 War: Collusion and Rivalry in the Middle East (London: Frank Cass, 2001), pp. 25-45, 65-93.
E990.15 NIN 2001 (549608)

*. משה שמש ואילן טרואן (עורכים), מבצע קדש ומערכת סואץ 1956 (שדה בוקר: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון, 1994), ע"ע 237 - 268.
E 990.15 מבצ.קד תשנ"ד (250860)

Sylvia Kowitt Crosbie, A Tacit Alliance, pp. 77-121.
E327.44 CROT (268417)

נושא 10: המלחמה הקרה הבין-ערבית בהקשר של המאבק הבינגושי והסכסוך הישראלי-ערבי (1957-1963):
קריאה:

*. Malcolm Kerr, The Arab Cold War, 1958-1964 (Oxford: Oxford Univ. Press, 1965), pp. 1-57
בספריה להיסטוריה: 320.953 KER (83803)

Uriel Dann, Iraq Under Qassem (Jerusalem: IUP, 1969), pp. 69-90, 156-163.
956.7043 DAN (159438)

Hashim S.H. Behbehani, The Soviet Union and Arab Nationalism, 1917-1966 (London: and New York: KPI, 1986), pp. 174-185.
בספריה להיסטוריה: 327.47053 BEH (292208)

מוחמד חסנין הייכל, הספינקס והקומיסר, עלייתה ושקיעתה של ההשפעה הסובייטית בעולם הערבי (תל-אביב: עם עובד, 1981), ע"ע 103-123.
327.47053 היכ.ספ (136656)

Yodfat Aryeh, Arab Politics in the Soviet Mirror (Jerusalem: I.U.P., 1973), pp. 51-75
357.53047 YOD (171919)

*. Itamar Rabinovich, Syria Under The Ba'th, 1963-66 (Jerusalem: IUP, 1972), pp. 108-49
956.91 RAB (154500)

נושא 11: הנאצריזם, הבעתיזם והארגונים הפלסטיניים בשנות ה-60: התחזקות הכוחות הרדיקליים המהפכניים בעולם הערבי והדרך למלחמת ששת הימים.
קריאה:

*. Moshe Shemesh, The Palestinian Entity 1959-1974 (London: Frank Cass, 1996), pp. 55-94.
E329.2(1) SHE p (149521)

*. Rami Ginat, "The Soviet Union and the Syrian Ba'ath Regime: From Hesitation to Rapprochement", Middle Eastern Studies, Vol. 36, No. 2, April 2000, pp. 150-171.
כתב עת בספרית מדעי החברה וגם כתב עת אלקטרוני

שמעון שמיר (עורך), ירידת הנאצריזם 1970-1965 (תל-אביב: מפעלים אוניברסיטאיים, 1978), ע"ע 253 – 268.

962.053 ירי.הנ (211921)

זאב לקויר, המאבק על המזרח התיכון (מרחביה ותל-אביב: ספרית פועלים, 1971), ע"ע 89 – 99.
956.103 לקר.מא (20498)

יובל ארנון-אוחנה ואריה יודפת, אש"ף - דיוקנו של ארגון (תל-אביב: 1985), ע"ע 25 – 41, 83 – 110.
E 355.425(A) ארנ.אש (28849)

נושא 12: מלחמת ששת הימים ותוצאותיה: תרומתה של בריה"מ למלחמה ופעולותיה למניעת פגיעה באינטרסיה המזרח-תיכוניים בעקבות התבוסה הערבית.
קריאה:

*. Michael B. Oren, Six Days of War (London: Penguin Books, 2003), pp. 61-126.
E990.21 ORE s (535026)

*. Ro'i, From Encroachment to Involvement, pp. 419-428, 436-482.
327.47056 ROI (15424)

ברנרד לואיס, המזרח התיכון והמערב (תל-אביב: מערכות, 1972), ע"ע 157 – 174.
שמור מדעי המדינה לפי לוא.מו (142699)

שמעון יצחקי, בעיני הערבים (תל-אביב: מערכות, 1970), ע"ע 184 – 200.
E 990.21 יצח.בע (247172)

נושא 13: תפקידה של בריה"מ במלחמת ההתשה: המשמעות של מעורבות סובייטית ישירה בסכסוך אזורי.
קריאה:

*. זאב לקויר, "שקיעת ההניטרליזם החיובי": החמרת התלות בבריה"מ, מתוך: שמעון שמיר (עורך), ירידת הנאצריזם, ע"ע 297-309.
962.053 ירי.הנ (211921)

*. J.C. Hurewitz, "Superpower Rivalry and the Arab-Israeli Dispute: Involvement or Commitment?", in M. Confino and S. Shamir (eds.), The USSR and the Middle East (Jerusalem: IUP, 1973), pp. 155-169.
תדפיס 10721 וגם (1112561) USSR (171961) 327.56047

*. אריה יודפת, "ייחסי ברית המועצות-עיראק", המזרח החדש (1974), ע"ע 34-46.
כתב עת בספרית מדעי החברה

*. Oded Eran, "Soviet Middle East Policy 1967-1973", in: Rabinovich and Shaked (eds.) From June to October (New Jersey: Transaction Books, 1980), pp. 25-41.
956.046 FRO (403478)

היכל, הספינקס והקומיסר, ע"ע 190 – 214.
327.47053 היכ.ספ (136656)

Yodfat, Arab Politics in the Soviet Mirror, pp. 280-296.
357.53047 YOD (171919)

Mohrez Mahmoud El Hussini, Soviet Egyptian Relations, 1945-1985 (London: Macmillan, 1987), pp. 180-188.
327.47062 EL-HUS (70680)

נושא 14: תהליך ההתקרבות בין ארה"ב ומצרים. הפגיעה הקשה באינטרסי בריה"מ במצרים בעקבות סילוק היועצים הסובייטים ממצרים ביולי 1972.
קריאה:

*.Yaacov Roi, The USSR and Egypt in the Wake of Sadat's "July Decisions" (Tel-Aviv: 1975).
327.47062 ROI (432081)

Oded Eran, *ibid*, pp. 25-41.
956.046 FRO (403478)

Amnon Sella, "Soviet Military Doctrine and Arab War aims", in: Rabinovich and Shaked, *ibid*, pp. 77-92
956.046 FRO (403478)

El-Hussini, *ibid*, pp. 191-207.
327.47062 EL-HUS (70680)

Mohamed Heikal, The Road to Ramadan (Glasgow: Fontana/Collins, 1976), pp. 242-255.
אינ

*.Walter Laqueur, Confrontation (New York: Bantam books, 1974), pp. 182-222.
E990.24 LAQ (385610)

*. פטריק סיל, אסד (תל-אביב: מערכות, 1993), ע"ע 203 – 248.
956.91042092 אסד (סיל) (230625)

נושא 15: עמדת המעצמות הגדולות לפני, במהלך ולאחר מלחמת אוקטובר 1973: ההערכה מחדש של מדיניותן המזרח-תיכונית בעקבות המלחמה
קריאה:

*. Ro'i, From Encroachment to Involvement, pp. 419-428, 436-482.
327.47056 ROI (15424)

*. ויליאם ב. קוונדט, עשור של החלטות (תל-אביב: משרד הביטחון – ההוצאה לאור, 1980), ע"ע 183-271.
327.73056 קונ.עש (134310)

הייכל, הספינקס והקומיסר, ע"ע 256 – 266.
327.47053 היכ.ספ (136656)

הנרי קיסינג'ר, משבר: ניהול מדיניות החוץ במלחמת יום כיפור וביציאה מווייטנאם (ירושלים: הוצאת שלם, 2004), ע"ע 3-353.
327.73056 קיס.מש תשס"ה (592815)

נושא 16: הסכמי קמפ-דיויד: חיזוקם של האינטרסים האמריקנים במזרח התיכון וירידת ההשפעה הסובייטית באזור.
קריאה:

*. Alan R. Taylor, The Superpowers and the Middle East (New York: Syracuse University Press, 1991), pp. 86-132.
327.56073 TAY (304160)

El-Hussini, pp. 207-211
327.47062 EL-HUS (70680)

*. שמעון שמיר, "הרה-אורינטציה של מצרים לעבר ארה"ב - דינמיקה של קבלת החלטות בנושא הבין-גושי", מתוך רבינוביץ ושקד, המזרח-התיכון וארצות-הברית, ע"ע 261 – 302.
327.73056 מזר.הת (200213)

*. יעקב רואי, "מדיניותה של ארצות-הברית במזרח-התיכון מנקודת הראות הסובייטית", מתוך, רבינוביץ ושקד, שם, ע"ע 125 – 148.
327.73056 מזר.הת (200213)

*. פטריק סיל, אסד, ע"ע 287 – 310.
956.91042092 אסד (סיל) (82241)

המשא ומתן לשלום בין ישראל לבין מצרים (ספטמבר 1978 - מרץ 1979) מסמכים עיקריים (תל-אביב: מכון שילוח לחקר המזרח התיכון ואפריקה, 1981), ע"ע 1 – 13, 55 – 94.
E 327.62 משא.ומ (25095)

נושא 17: בין שתי מלחמות: מעצמות העל והסכסוך הישראלי ערבי ממלחמת לבנון (1982) למלחמת המפרץ הראשונה (1991)
קריאה:

*. Talal Nizameddin, Russia and the Middle East (London: Hurst & Co., 1999), pp. 44-70.
שמור מדעי המדינה לפי NIZ (1094060)

*. Taylor, The Superpowers and the Middle East, pp. 143-179.
327.56073 TAY (304160)

Golan Galia, Moscow and the Middle East: New Thinking on Regional Conflict (London: The Royal Institute of International Affairs, 1992), pp. 10-102.
327.56047 GOL (224724)

Raijan Menon, Soviet Power and the Third World (New Delhi: EWP, 1989), pp. 238-254
אין

Raphael Israeli (ed.), PLO in Lebanon Selected Documents (London: Weidenfeld and Nicolson, 1983), pp. 1-7.
956.9608 PLO (457698) בספריה להיסטוריה

עותקים של נאום אדוארד שוארדנדצה, שר החוץ הסובייטי דאז; וכן דיון במסמך הסובייטי **רעיונות על הקמת מערכת בטחון ופיקוח על החימוש במזרח התיכון (אוסף פרטי)**.

נושא 18: התמוטטות בריה"מ, סוף המלחמה הקרה והמעבר לעולם חד-קוטבי: הפרספקטיבה המזרח-תיכונית
קריאה:

*. Nizameddin, Russia and the Middle East, pp. 71-107.
שמור מדעי המדינה לפי NIZ (1094060)

*. Mahmoud Abbas (Abu Mazen), Through Secret Channels (Reading: Garnet Publishing, 1995), pp. 85-101
E 990.29 ABB (285030)

Melvin Goodman, "Moscow and the Middle East in the 1990s"; and, William Quandt, "The Arab-Israeli Conflict in the 1990s: Prospects for a Settlement", in: Phebe Marr and William Lewis (eds.), The Middle East Challenge After the Cold War (Boulder: Westview Press, 1993), pp. 13-37, 91-107.

אין

*. איתמר רבינוביץ, סוף השלום (תל-אביב: ידיעות אחרונות, 1998), ע"ע 48-64.
שמור מדעי המדינה לפי רבי. סוף (369201)

*. יוסי ביילין, לגעת בשלום (תל-אביב: ידיעות אחרונות, 1997), ע"ע 63 – 164.
שמור מדעי המדינה לפי ביל. לג (338181)

ביבליוגרפיה נוספת - רשות

אילן, עמיצור. אמברגו, עוצמה והכרעה במלחמת תש"ח. תל-אביב: מערכות, 1995.
E 990.12 איל. אמ (284361)

בר זוהר, מיכאל. גשר על הים התיכון יחסי ישראל צרפת 1947-1963. תל-אביב: עם הספר, 1964.
במדף פתוח E 327.44 בר-זהר. גש (573088)

זיק, משה. הסכסוך הישראלי-ערבי בסבך המעצמות. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 1986.
E 327.53 זיק. סב (53377)

יודפת, אריה. "יחסי ברית המועצות-עיראק", המזרח החדש, כרך כ"ד (1974), ע"ע 46-34.
כתב עת בספרית מדעי החברה

יצחקי שמשון. בעיני הערבים. תל-אביב: מערכות, 1970.
E 990.21 יצח. בע (247172)

לואיס, ברנרד. המזרח התיכון והמערב. תל-אביב: מערכות, 1972.
שמור מדעי המדינה לפי לוא. מז (142699)

לורך, נתנאל. בצבת המעצמות ישראל ולחץ המעצמות בשדהי מלחמת העצמאות ומערכת קדש. תל-אביב: מערכות, 1990.
E 990.12 לור. בצ (131573)

לקויר, זאב. המאבק על המזרח התיכון, ברית המועצות והמזרח התיכון, 1958-1968. תל-אביב: ספרית פועלים, 1971.
956.103 לקר. מא (20498)

Beling, Willard A., ed. The Middle East Quest for an American Policy. New York: State University of New York Press, 1973, pp. 3-72.
327.56073 MID (451368)

Cohen, Michael J. Palestine and the Great Powers, 1945-1948 (Princeton: Princeton University Press, 1982).
E982.4 COH (5167)

Copeland, Miles. The Games of Nations. London: Weidenfeld and Nicolson, 1969.
327.73 COP (448887)

Dann Uriel. Iraq Under Qassem. Jerusalem: IUP, 1969.
956.7043 DAN (159438)

Dann, Uriel (ed). The Great Powers and the Middle East 1919-1939. New York and London: Holmes and Meier, 1988.
335.4309567 DAN (451876)

Dalin, David. Soviet Foreign Policy after Stalin. Philadelphia: Lippincott, 1961.
327.47 DAL (407303)

Gazit, Mordechai. President Kennedy's Policy towards the Arab States and Israel. Tel-Aviv: The Shiloah Center, 1983.
327.73056 GAZ (2326)

Gerges, Fawaz A. The Superpowers and the Middle East: Regional and International Politics, 1955-1967. Boulder, Colo.: Westview, 1994
אין

Hahn, Peter L. The United States, Great Britain, and Egypt, 1945-1956. Chapel Hill: 1992
327.73 HAH (232054) בספריה להיסטוריה

Hansen, Birthe. Unipolarity and the Middle East. Richmond, Surrey: Curzon, 2000
אין

Ismael Y. Tareq. International Relations of the Contemporary Middle East: A Study in World Politics. New York: Siracuse University Press, 1986.
אין

Lesch, David W. The Middle East and the United States: A Historical and Political Reassessment. Boulder, Colo.: Westview Press, 1999
אין

Lesch, David W. Syria and the United States: Eisenhower's Cold War in the Middle East. Boulder: Westview Press, 1992.
אין

Marr Phebe and William Lewis (eds.). Riding the Tiger: The Middle East Challenge After the Cold War. Boulder Co.: Westview Press, 1993.
אין

Monroe, Elizabeth. Britain's Moment in the Middle East 1914-1971. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1981.
327.42056 MON (5190)

Nizameddin, Talal. Russia and the Middle East. London: Hurst & Co., 1999.
(1094060) NIZ שמור מדעי המדינה לפי

Shlaim Avi and Yezid Sayigh (eds.) The Cold War and the Middle. Oxford : Clarendon Press, 1997.
956.04 COL (345484)

Tal, David (ed.). The 1956 War. London: Frank Cass, 2001.
E990.15 NIN (549608)